

#Протест

Вестникът на активния човек

Издава се с дарения

Разпространява се бесплатно

27.01. – 02.02.2014 г.

www.facebook.com/vestnikprotest

Брой 3 (24), година II

Отвъд страха

Има една история, която никога няма да бъде написана. Историята, която разказва за нещата, които бихме направили, ако не ни беше страх.

Страхът е един от безелите на българското общество.

Той стои зад песимизма и безнадеждността, с които ставаме известни в популярните през последните години социологически измервания на мирогледа на различните нации. Той стои зад удивителната пасивност, с която стотици хиляди и милиони сънародници приемат абсурдни обстоятелства и се приспособяват към тях, вместо да им обявят война.

Българският преход мина под знака на страха.

Често се усмихвам вътрешно, когато слушам как хората имали надежда след падането на тоталитарния режим. Да, имаше милионно множество, изпълнено с надежда, но още повече българи бяха изпълнени със страх. Ако днес прочетем вестниците от преди 25 години, ще бъдем удивени от страха, който внушаваше тогавашната пропагандна машина на властта. Именно страхът, с който огромна част от нацията срещна промяната, беше най-съществената разлика между българите и другите народи от бившата зона на съветски диктат.

Годините след падането на тоталитарния режим **не бяха преди всичко време на провалите надежди.** В много по-голяма степен това бяха години на големите страхове. Днес българите като цяло остават изтъкани от страхове. Комично свидетелство за това е огромната популярност, която добиват псевдоновини в социалните мрежи – от „задължително“ поставяне на импланти в новородени бебета, през вадене на Левски и Ботев от учебната програма и множество други подобни примери.

Свидетелство за страха са стотиците кандидатстващи за държавна служба, дори когато заплащането е по-ниско от средното за страната. За това говорят и ниската икономическа активност, както и неадекватно ниският брой на стартиращи бизнеси.

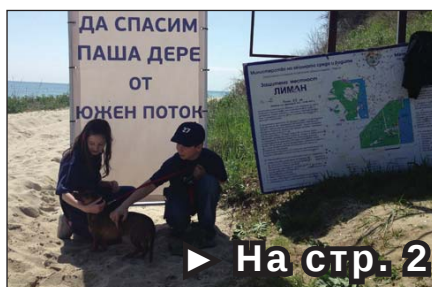
Истината е, че **страховете не се сбъдват точно по начина, по който битуват в съзнанието ни.** Но те ни формират, бележат един колективен облик на нацията, който се изразява в пасивност, затвореност и отчайващо ниски умения за сътрудничество и самоорганизация.

Страхът в най-голяма степен бележи и нашето участие в обществените дела. Страхът да не бъдем използвани, страхът да не бъдем пренебрегнати, страхът, както стана модерно да казваме през последната година, да не бъдем „яхнати“. Огромна сигурност смее да твърдя, че няма такъв феномен в човешката история – **десетки хиляди души да се събират всяка вечер близо два месеца** миналото лято и да не бъде произнесена нито една реч. Свиренето със свирки и биенето на барабани в продължение на часове, вечер след вечер, се явява красноречива илюстрация на страха на тези иначе интелигентни, будни и решителни хора да не бъдат употребени.

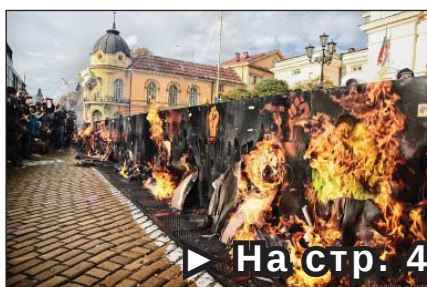
Страхът се оказва по-силен от способността ни да се доверяваме, да се събираме, да бъдем общност и да делегираме доверие. Недоверието към политическите сили във и извън парламента в момента е на критично ниско ниво и единствено от нас зависи да преобърнем тази тенденция. Защото иначе статуквото ще се възпроизвежда по своите механизми, а ние ще оправдаваме своите страхове.

България има нужда от промяна.

И нейното описание не е реформа, рестарт или реструктуриране. България преди всичко това има нужда от **изцеление от сковаващите страхове**, заради които наблюдаваме живота от страни. Страховете, поради които трудно се мотивираме и лесно се отчайваме. Дошло е време да осъзнаем, че по-страшно от това да се почувстваме измамани или употребени е да бъдем парализирани от страх – неспособни да се доверяваме, нямащи от кого да изискваме, превръщащи се в хора, до които никой не се допитва, защото не са представлявани от никого. Време е за изцеление, време е за промяна, **време е за доверие.** Доверие, на което е способен не наивният и незнаещ човек от началото на Прехода, а изцелената от пустинята на страховете общност на осмелилите се да се доверяват.#

Енергийният страх

Промяната и нейният страх

Странджа не е манджа

Енергийният страх

Димо Господинов

Забелязвате ли нещо особено напоследък? Ако сте на 20 лета, надали го забелязвате, защото вашето „напоследък“ е твърде отскоро, но всеки със съзнателен поглед от 10-15 години назад би трябвало да усеща тази разлика. А тя се крие в това, че енергийната тема става все по-актуална, все по-важна и все по-определяща за поведението на политическите и въобще обществените сили. Нещо повече – СТРАХ ни е, когато говорим за енергетика, и това не е случайно. Именно за това искам да говоря, а не за конкретиката на „Южен поток“, „Белене“, „Уестингхаус“ и прочее специализирани теми, по които всеки безотговорно се упражнява, както му дойде на акъла.

Защо пък страх?

Сигурно ви е ясно защо тези енергийни проекти будят толкова много страх. Едно на ръка, че икономическите ползи може да са несигурни, най-притеснително е какви врати отваря и какви затваря един такъв проект в най-общ, геополитически смисъл. С други думи – от кого се освобождаваме и от кого ставаме зависими, на кого ставаме удобни и на кого – неудобни? А това всъщност са факторите, които движат световната политика и определят живота на хората във всички техни аспекти: от поведението на глобалните фактори и мултинационални корпорации/правителства, до живота на обикновения човек. Ако се съмнявате, че геополитиката е фактор, ще ви кажа само две явления, които са пряко следствие от нея – бежанците и Цветан Василев. Как вторият е обусловен от ресурсни борби е дълга история, но вие си правете сметката влияят ли те на живота ви, или не.

Кой има ресурси?

В днешно време, достъпът до енергийни ресурси е нещо като излиза на море или океан по време на бума на морската междуконтинентална търговия или колониализма. Можеш да имаш собствен излаз – супер! Или да разчиташ на излаз на съсед – тогава ставаш зависим, колкото и голям и мощен да си. В първия момент, в който интересите ви не съвпадат по какъвто и да е въпрос, ти или трябва да се откажеш от своите планове, или да се откажеш от ресурса. Или да водиш война. Например Русия преди Петър I е била голяма, силна, но зависима, и затова императорът е трябвало да води войни и с Швеция, и с Осман-

ската империя, за да си осигури достъп до морската търговия.

Днес животът и индустрията ни зависят почти изцяло от енергията, а нейната ниска цена е основна предпоставка за икономическия просперитет и добруването на една нация. А няма такава страна, която да си произвежда всички ресурси сама. Следователно неминуемо всички се поставят в зависимост малко или много от други държави в този глобален свят. И за да не стане в един момент да се наиграеш и да не можеш да вземаш правилните за теб решения, защото не са в интерес на този, от когото зависиш, имаш два изхода: диверсифицираш източниците или се поставяш в зависимост от този, с когото очакваш интересите ви в бъдеще най-често да съвпадат.

И тука идва големият страх. Понеже последиците от криза на енергийни ресурси или тяхната висока цена могат да са унищожителни за всяка икономика, хората изпадат в ужас само при мисълта за тази перспектива. А тъй като диверсификацията не винаги е възможна и рационална, въпросът: „На кого мога да се доверя, за да се поставя в зависимост от него и да не ми изжива после ръцете?“, става ключов за националната сигурност. По съвсем естествен път темата от кого сме зависими за ядреното си гориво и технология, за газта, за петрола и т.н. може да се превърне в централна

за обществения дебат във всяка една държава. Така е и в България.

Зависимост от Русия?

Защото никой не осъзнава, че поставянето ни в зависимост от Русия веща лошо бъдеще за нашата страна. Ние сме част от военно-икономически блок, който противостои на Източния гигант, което значи, че занапред е все по-вероятно интересите ни да не съвпадат. А помнете ли извода, до който стигнахме малко по-горе – ако ще се поставяш в зависимост, гледай доминантът ти да има сходни на твоите интереси по останалите теми. Последиците са черни: или губиш много от пренебрегването на своя интерес в името на ресурсната ти обезпеченост, или си правиш икономическо хакари тип „Газова криза“, или се преориентираш геостратегически, за да напаснеш интересите си с този, който ти осигурява ресурса.

Така че дали ще строим Южен поток и/или Белене, си е за страх. Мен ужасно ме притеснява перспективата да не ни изкарат през задния вход от Европа. Звучи ви преувеличено ли? На мен не, защото поставянето ни в зависимост е пътят към преориентацията. Когато руската мечка те държи с нещо, не се и съмнявай, че стиска здраво и нямаш възможност да мръдаш много...

За страх си е...#

Снимка: nakratko.bg

Пътнико свиден, пътнико драг

Защо протестира автобусният транспорт?

Михаела Лазарова

Снимка: Йоана Лазарова

Ако ви се е налагало да пътувате в последните дни извън населеното място, в което живеете, със сигурност сте забелязали, че на предните стъкла на автобусите има стикери „Протест“. Националната агенция на автобусните превозвачи, в която участват 80% от транспортните фирми, заплаши, че ако не бъдат изпълнени исканията им, протестът ще премине в друга форма – **ефективна стачка от 1-ви февруари тази година**.

Проблемите в сектора не са един и два и не са от вчера. Цели 104 писма са изпратени до Министерството на транспорта от превозвачите. Отговор е получен на едва... четири от тях.

Нелегално

Един от основните проблеми е **сивият сектор**. По изчисления на Асоциацията той има пазарен дял от около 18% и на вътрешния, и на международния пазар. Нека направим заедно едно упражнение, за да добиеме представа за какво става дума. Да отидем на „Руски паметник“ в София, където спират маршрутите, движещи се до Перник. Те, съгласно Закона за автобусните превози, имат разписание, а и са длъжни да поддържат определен брой линии, независимо има ли пътници, или не. Чакате си вие транспортното средство, а междувременно ви наобикалят един куп шофьори на леки автомобили, които ви предлагат да ви закарат до Перник на цената на билетчето, която бихте платили в маршрутката. Събират още пътници като вас, разпределят кой в коя кола ще се вози, натоварват се и потеглят. Пристига маршрутката и се оказва, че пътници за нея няма. Редовна картинка.

Това се случва не само на „Руски паметник“, а и на много спирки на междуградски автобуси, които пътуват до близки и далечни дестинации. Не само

в София, а в цялата страна. Не само в цялата страна, ами и извън нея. Според Асоциацията на автобусните превозвачи на ден от Европа тръгват по 20-30 микробуса за България и още толкова заминават извън пределите на страната, **без да отговарят на изискванията на закона и на наредбите, регламентиращи превоз на пътници**. Но въстъжност и никой не следи за тяхното изпълнение.

Къде сме ние?

Може би на вас ви е „все тая“ с какъв превоз ще достигнете крайната точка на своето пътуване – дали с автобус, част от транспортна фирма, или с шофьор на лека кола или микробус, негова собственост, „любезно“ предложил ви услугите си. Все пак цената е една и съща. **Обаче не следва да ви е „все тая“**. Защото превозните средства, лицензирани да превозват пътници, отговарят на редица изисквания и подлежат на проверки от не една институция. Водачите им също. Те извършват бизнеса си законосъобразно и съблюдают цялата административна тежест, предвидена за безопасен превоз на пътници. Няма как да сте сигурни обаче, че случайният човек, при когото сте се качили, има застраховка, автомобилът му минал ли е технически преглед, в изправност ли е. Много е възможно и шофьорът да е употребил алкохол. Едно такова пътуване е всичко друго, но не и сигурно. Това не е всичко. Левчетата, които ще дадете на тях, няма да бъдат отчетени, не се облагат с данъци и едновременно лишават държавната хазна от приходи, конкуренцията от възможности и вас от предимствата да живеете в една нормална държава.

Това е едно от исканията на автобусните превозвачи – да се вземат мерки срещу нелегалните

такива, които им крадат пътниците от години. Настояват последните да бъдат обект на засилени проверки. От началото на управлението си досега кабинетът „Орешарски“ така и не намери желание и воля да се справи с този проблем, изяждащ бизнеса за изрядните фирми, каквото не направиха и предшествениците му – за сравнение през 2010 г. фирмите за автобусни превози са били 2800. Днес те са не повече от 950.

Другите на пазара

Като следващ проблем Асоциацията посочва нелоялната конкуренция в лицето на Български държавни железници, която получава **субсидии за около 170 млн. лв.** годишно. И не само това – БДЖ ползва и по-евтино гориво. Всичко това позволява на държавната компания да вози на по-ниски цени, често дори под себестойността на услугата. Автобусните превозвачи искат да ползват също такова гориво, с по-ниска цена. Друг нелоялен конкурент за тях са общинските фирми за превози, които имат право пък на **еврофинансиране за закупуването на нови автобуси**. Транспортните фирми настояват те също да имат право на финансиране от Оперативна програма „Конкуренетоспособност“, за да могат да обновяват превозните средства. Като основание за това те посочват, че около 25% от пътниците, които обслужват, ползват редица намаления при пътуване (пенсионери, деца, ученици, студенти и др.), които им костват около 500 млн. лв на година. А в бюджета на държавата за компенсиранието им има скромните 53 млн. лв., които не само са доста далеч от 500 млн., но и се разпределят не особено честно между превозвачите. Тоест отстъпките, които тя предвижда, ги плаща друг.

Кой поръчва?

Друго искане на автобусните компании е за по-засилен контрол при разпределянето на линиите и обществените поръчки, защото впечатлението е, че те също се дават на **„определени, свои хора“**. Никой не проверява общините как провеждат конкурсите за избор на превозвачи, какви са изискванията към тях и кой в крайна сметка ги печели. А според новите разпоредби такива конкурси на много места дори няма да се провеждат (вж. в „Гаф на седмицата“).

Външните оператори

Част от компаниите, които оперират и на международния пазар, имат и друг проблем – **двойното данъчно облагане** в някои държави като Германия и Австрия например. В тези държави те заплащат ДДС, изчислено на база цената на билета и изминатите километри на територията им. Излиза, че веднъж биват обложени с данъка у нас, веднъж – в съответната страна. Сигнализирано е неведнъж с искане да се намери изход от ситуацията, но всички питання остават глас в пустиня.

Това са малка част от проблемите на автобусните компании, които се игнорират през годините. Търпението им обаче вече е на изчерпване. И ако сегашните управляващи не вземат мерки, които обаче да имат реален ефект, а не да останат на фаза обещания, на каквато практика сме били свидетели неведнъж, на 1-ви февруари ще има блокирани пътници по спирки и пътища. А това едва ли ще се хареса на властимащите. Започне ли транспортният сектор ефективна стачка, те са пътници. С еднопосочен билет. До дестинацията „Оставка“.

Промяната и нейният страх. Страхът и неговата промяна.

Радина Ралчева

„Който контролира миналото, контролира бъдещето. Който контролира настоящето, контролира миналото“.

Джордж Оруел, „1984“

Страхът – това така естествено състояние на човека. Обикновено страхът започва там, където свършва познатото. Иначе казано, страхът се появява тогава, когато се намираме в ситуация, с която не сме в състояние да се справим. Всяко развитие, всяка стъпка към съзряване и промяна е свързана със страх, защото ни води към нещо ново, неизвестно досега, към вътрешни или външни ситуации, които все още не сме преживявали и за които нямаме опит. А животът ни всъщност е непрестанно движение към нещо ново, така че страхът ни съпровожда през цялото време. Следователно промяната минава през преодоляването на страха. Защото, ако не го направим, оставаме заклещени в него и в битие, което е обречено на застой.

Страхът е различен – от ежедневните дребни страхове, до страховете за нещата, които не зависят от нас. Или зависят? Неслучайно **всяка репресивна система разчита на страха**. Всъщност един от най-сигурните начини да разберете, че една система или власт е репресивна, е да видите в каква степен генерира страх, за да си осигурява подчинение. Колкото повече властта управлява със/чрез страх, толкова по-репресивна е тя. В диктатурите силовите методи и всяването на страх са основни похвати за осигуряване на контрол именно защото диктатурите разчитат на факта, че страхът е естествено състояние на човека, и само го експлоатират в своя полза.

Представте си, че се казвате Иван и сте от малко българско градче. Работите в единствената фабрика наоколо, която произвежда все едно какво. Жена ви също работи там. Друго препитание в района няма, така че локалното благоденствие е в пряка зависимост от тази фабрика. Имате дете,

което все още учи в местното училище. Светът ви се свежда до плащането на сметките, здравето на семейството и осигуряването на устойчивост в ежедневието ви. И това е напълно нормално – Вие сте просто един човек. От време на време някъде дълбоко в себе си си давате сметка, че **нещо не е наред**, че някой се възползва от Вас и не играе честно. Дълбоко в себе си знаете, че има и други неща освен сметките, телевизора, храната.

Представте си сега, че започнете да се интересувате и от други неща – от история, от политика, от това кой решава как да се случват нещата, от това каква е ролята на Стоян, Петя, Жоро и всеки един от нас в този процес. Представте си, че започнете да задавате въпроси и да търсите отговори. Наричаме това „критично мислене“ – процес, който всеки от нас умее, съзнателно или не. Проблемът е, че **критичното мислене е „опасно“**. Чрез него се ражда промяната. Така че никоя система и, разбира се, никоя власт не обича онези, които мислят. Затова ако Вие сте Иван от малкото българско градче, който е започнал да задава въпроси, изведнъж се оказвате в положението на аутсайдер. Никой не Ви харесва. Никой не Ви подкрепя. Никой не иска да си говори с Вас. Може да загубите работата си, понеже много питате. Може детето Ви да изпадне в изолация, понеже родителите на другите деца ще му казват, че то е от семейство, което създава проблеми. Създава проблеми на кого обаче? Ето това е въпросът.

Мисленето създава проблеми на статуквото. Големи проблеми. Защото отваря една врата и през нея вече могат да минат всички. А защо хората биха реагирали негативно, ако някой просто започне да иска отговори? Защото ги е страх. Иван, който иска отговори, всъщност ги принуждава тях самите да си признаят, че те не го правят. Принуждава ги да се променят. **А да си различен не е добре**. Не е добре за властта, не е добре и за удобството на овластените. И по тази причина не е

добре и за онзи, който е различен. Кой би искал да се подложи на риска да е различен, ако това само ще му вреди и създава проблеми? Ако промяната има своя цена, кой би искал да я плати? Защо да си нарушава човек спокойното ежедневие, зоната на комфорт, подредения свят заради промяна, от която го е страх?

А сега си представете, че сте политик. От голяма партия, парламентарно представена. Да допуснем, че сте свестен човек и наистина искате чрез участието си в политиката да направите страната си по-добро място за всички. Влизате с ентузиазъм, вярвате, че можете да помогнете за решаването на конкретни проблеми. И после става ясно, че партията ви има програма. Програмата не подлежи на коментар. Става ясно и че в партията ви има правила. Те също не подлежат на коментар. Едно от тях е, че **Вие гласувате, както партията реши, независимо дали мислите така**. Друго правило е, че публично не изказвате различно мнение от мнението на партията. Трето правило е, че каквото и да разберете, особено ако то е нередно, не можете да говорите за него, нито да се опитвате да го промените. Четвърто правило е, че в партията решават определени хора. Вие не сте сред тях. И т.н. И много скоро онзи свестният човек, който е влязъл в политиката, за да промени нещата, просто седи на банките на парламента, мълчи и гласува каквото му кажат. Защото ако не го направи, ще бъде изхвърлен от системата. Нали си спомняте – **различните са вредни и не бива да им се позволява да правят нищо**. Не може да си различен.

Ами ако се срещнат Иван и политика? Ами ако те двамата си поговорят? Ами ако започнат да си помагат и да се пазят взаимно? Ами ако потърсят други като тях? Ами ако...

Ами ако просто спре да ни е страх?

Когато спре да ни е страх, властта няма контрол. Това е. Изкарва тежко екипирани полици, прилага насилие, дори може да убива, но вече няма контрол. Духът е излязъл от бутилката и е на свобода. Защото **духът, скъпи сънародници, не търпи контрол**. Какъв то да е контрол. Затова колкото по-малко знаете, колкото по-малко питате, колкото повече невярна информация получавате, толкова повече духът ви заспива. Затова властта иска да контролира медиите, предприятията (работата), училищата, доходите... Сещате се и сами. Исква да държи всички ни по всички възможни начини. Исква да приспи духа ни.

А знаете ли защо децата винаги успяват да постигнат каквото искат, ако ще и 100 пъти да опитват? Защото за тях всичко е игра. Защото не ги е страх. Така е.

„Общоприето означава да не мислиш, да няма нужда да мислиш. Общоприетото е безсъзнание“.

Джордж Оруел, „1984“

Снимка: Владимир Калудиев

За баницата и лудите

Даниел Димов

Корнелия Нинова се появява между доведени от провинцията симпатизанти на правителството, 4 септември 2013“.

Снимка: Юлиан Собаджиев

„Не е луд който яде баницата, а този, който я дава“.

Българският народ си има поговорки за всички случаи. Така дедите ни са изразявали натрупаната житейска мъдрост по своему, простичко. Давайки знак, че тя не е приоритет само на големите умове, и това, че не умееш да се изразяваш високопарно, не означава, че не схващаш процесите по принцип. Много често поговорките ни карат да спрем и да се замислим или ни свалят на земята. **Трудно се прескача народната мъдрост.** Тази специално би трябвало да сваля всички ни от небесата, където са ни изстреляли политиците ни, но ето че не се получава. Защото пак ще им дадем баницата.

Петдесет милиона лева за всяка година през изборния цикъл е партийната субсидия, която се разпределя между парламентарно представените партии. Хората, които лапат най-големите парчета от баницата, викат най-силно, че така е правилно. Не само у нас, но и в голяма част от Европа. Съвсем закономерен процес. **Кой е луд да бутне стола, на който е седнал.** Да де, ама правилно ли е да дойде политиканът хикс, да издърпа продуктите от ръцете ви и да ви каже: „Гледай сега как се меси баница, а после ме гледай как ще я излапам“ — и ви намигва. Същите продукти, за които вие сте се потрудили доста, а и освен това би трябвало да е ваше право да преценявате с кого да споделяте своята баница. Всъщност политиканът с намигването ви е казал: „Ти работи. Месенето и лапането остави на мене. Аз я умея тая работа“.

Седемдесет и две партии протегнаха ръце към партийната субсидия през миналата година. ЦИК плесна през ръката някои от тях и ги намали

с няколко, но какво от това. Броят на гладните за държавната трапеза е важен за самите гладни. Колкото по-малко са те, толкова ще са по-големи парчетата, които ще си разпределят. Дванадесет лева на глас е сумата, която получават оцелелите в битката с ЦИК и прескочили четирипроцентова бариера за парламентарно представителство. И ще продължат да ни заблуждават, че това е съвсем нормален процес, защото партиите имали нужда от средства, за да си вършат дейността. Напълно съм съгласен с тяхната нужда, но и **настойвам за правото си аз да решавам на кого да давам своята подкрепа**, преди всичко финансова.

Оказва се, че нашите политикани са по-политици от доста свои колеги в Европа. Или просто ползваме опита на по-опитните само там, където ни е изгодено. **Заблудата „партийна субсидия“ има по-малки до никакви измерения в развитите общества в Европа.** В Италия тя е четири евро на глас, в Германия е осемдесет еврото, а във Великобритания... нула. Разликата идва оттам, че у нас да си политик е професия, а развитите европейски общества все още имат усещане за мисия в тази област, което държи съвестта им будна, макар че и те се увличат все повече в налагането на държавата като суверен. Тълпите от политици са нейна функция. Простата сметка показва, че дори и да не успее партийката хикс да се добере до преразпределянето на икономическата баница впоследствие и да си остане само с партийната субсидия, това осигурява не лош поминък в следващите четири години.

Затова предизборните кошници са препълнени с обещания. Кандидат-депутати бъркат в тях и щедро пръскат семена на надежда в полето на народната безнадеждност. Както във всеки избор-

ен цикъл повечето от тях няма дори да поклънат и затова далеч не е виновна само почвата. **Семелната са ялови.** Десни кандидати ни убеждават как ще ремонтират обществото с леви мерки, а левите кандидати са се засилили към откровено левичарство, опитвайки се да яхнат уморения ни народ, който все повече не си вярва, че може да се справи без помощта на държавата.

И всичко е заради едната субсидия, но нека сме наясно, че тя е само началото преди голямото преяждане с държавна баница. Нагlostта няма край и може да бъде описвана до безкрайност. Не това е смисълът на думите. Ние искаме **посланията на всеки политик да достигат до хората, които го разбират, и да говорят очи в очи.** Много е трудно, но е правилно. Да обяснят своите виждания и да кажат, че имат нужда от подкрепа, за да ги реализират, включително и финансова. И тогава, ако хората решат, да ги подкрепят. Защото така е правилно. Защото това означава, че са ги разбрали и им вярват. Защото не е правилно псевдополитици да ни облъчват по медиите ударно с неясни и некачествени платформи и после да издърпат държавната субсидия от ръцете ни, без дори да ни питат дали сме разбрали какво ни говорят и дали сме съгласни. Защото да избираш по-малкото зло в избори не е свобода, а тотален контрол на политическа каста, която е превърнала политиката в най-доходния бизнес.

Искаме да разбираме какво говорят политиците, искаме да можем да им вярваме, **искаме да ги виждаме как ходят на работа с метрото**, с което толкова много се хвалят, искаме да не им лъщят костюмите, когато ни заливат с потоци от думи от телевизора, защото вече и гладният не вярва на преялито. Искаме да се срещаме с тях повече от веднъж на четири години, да ги гледаме в очите и да виждаме в тях грижа и болка за нашите болки. Искаме **да слезат от пиадестала на собственото си високомерие** и да не ни спускат в партийните листи хора, които приличат на престъпници и нямат нищо общо с класата, която очакваме да видим в техните думи и дела. Защото и това им липсва.

Класа.

Тя е тази, която кара политиците повече да слушат и по-малко да говорят. И да умеят да са благодарни за критиката, а не да се държат като ошипани госпожици всеки път, когато избирателят им размаха пръст. Защото по делата съдят хората. Искаме ценности, компетентност, дълбочина в разбиранията и сила в отстояването им. Искаме качество в управлението и дългосрочност. **Искаме политиците да могат да ни убеждават, че устойчивите реформи са дълги и болезнени, но правилни.** Защото обществото и държавата ни са толкова болни, че имаме нужда не от аспирин, който ни предлагат, а от качествена хирургична намеса. И някой трябва да го каже на хората на разбираем език. Всеки, който твърди, че има лесна рецепта за оздравяване, лъже.

Това е, което искаме. И смятаме да го направим. Стъпка по стъпка, както се налага. Защото всичко останало е заблуда на хората и домогване до баницата, наречена „държавна субсидия“.

Странджа не е манджа

Тома Белев, Михаела Лазарова

Снимка: forthenature.org

На 15 януари 2014 г. Върховният административен съд в петчленен състав отмени решението на тричленен състав на съда, което пък отменяше общия устройствен план на община Царево. В него се предвижда застрояването на две трети от крайбрежието южно от Царево с база от 75 000 легла, всичките на територията на Природен парк „Странджа“ и Натура 2000. В това число и скандалния комплекс „Златна перла“ до село Варвара, който беше разрушен през 2012 година въпреки шестгодишните опити на инвеститорите за узакоряването му. Те заведоха дело в Страсбург пред Съда за правата на човека. По ирония на съдбата на същата дата, 15.01.2014г., Съдът в Страсбург се произнесе и отхвърли претенциите на собствениците на „Златна перла“, като посочи, че те са били наясно, че проектът не отговаря на екологичното законодателство, но въпреки това не са спрели строителството, с което подкрепи разрушаването му.

Кога започва всичко?

Делото за съдбата на Природен парк „Странджа“ е от 2008 година. Основният спор е дали гражданите могат да обжалват ОУП и дали може да има такъв без екологична оценка. За първи път в България се приема ОУП без влязло в сила становище за екологична оценка. Това е в нарушение на 3 европейски директиви (за стратегическа екологична оценка, за птиците и за хабитатите) и решение на Комитета на Орхуската конвенция. На 14 Януари 2008 г. ВАС осъди МОСВ да разгледа в едномесечен срок преработения проект на План за управление на Природен парк „Странджа“. МОСВ, очаквано, не се съобразява със съдебното решение. На 13 Август 2008 г. тогавашният министър на регионалното развитие и благоустройството, Асен Гагаузов, одобрява изменението на Общия устройствен план (ОУП) на община Царево, с който се разрешава „бетонирането“ и на южното ни Черноморие. За първи път в България се приема ОУП без действаща екологична оценка. Строежът на „Златна пер-

ла“, осъществяван от „Краш 2000“, тече още от 2006 година. Заповедта за неговото строителство също е обжалвана, защото инвеститорът представя фалшиво становище от МОСВ. През Ноември 2008 г. ВАС излиза с 3 решения, които обявяват строежа за незаконен. Въпреки тях през март 2010 г. съдия Андрей Икономов се противопоставя на всичките си колеги във ВАС и взима решение, противно на останалите осем съдебни състава, за възстановяване строителството по искане на ДНСК и „Краш 2000“. Въпреки това решение след многократни дела ВАС обявява строежа на „Златна перла“ за незаконен. Заради проблемите, свързани с оценката за съвместимост на ОУП на Царево, Европейската комисия започва наказателна процедура срещу България. Това принуждава министъра на околната среда и водите Нона Караджова да оттегли положителната екооценка за плана през 2010 г., която се оспорва също пред ВАС, и така временно спира прилагането на плана, както и наказателната процедура. Под обществения натиск и по искане на ВАП, МРРБ разпорежда на ДНСК да завърши законовата процедура по издаването на заповеди за събаряне на незаконния строеж. След издаването на въпросните заповеди отново минават 2 години на съдебни дела и в крайна сметка през 2012 година „Златна перла“ е съборен.

След като през 2008 ВАС не успя да заличи природен парк „Странджа“, през 2014 е на път да го направи.

Днес „Краш 2000“ обаче могат пак да започнат да го застрояват. И не само те. Това следва от решението на ВАС от 15 януари тази година. То е факт след обжалване на община Царево и министъра на регионалното развитие Даниела Терзиева.

Изненадващо или не, седмица след решението на ВАС от поста директор на ПП „Странджа“ беше отстранен заемащият го от 18 години Стефан Златаров. Официални мотиви за смяната му към настоящия момент липсват.

Какво следва?

Три нови наказателни процедури срещу България в Европейската комисия поради нарушаването на гореспоменатите три директиви. Да си ни честити!

БСП взеха властта с обещание за „Незабавно спиране на незаконните и в разрез с обществения интерес процедури по Черноморското крайбрежие“. Прилича ли ви казусът „Странджа“ на това?

www.forthenature.org

Гаф на седмицата

1. Провал на проекта за електронно правителство

Това отчете министърът на транспорта и съобщенията Данаил Папазов на среща с медиите, в която трябваше да отчете успехите на подопечното си ведомство. Изградени са някои системи по места, но те не работят и не са въведени в експлоатация. Което е още по-лошо, въобще не е мислено за съвместимост на софтуерните структури на отделните министерства и институции. Навсякъде се работи на парче, без координиран план за действие, което води до хаос и липса на всякаква яснота. Преди година в тестов режим са пуснати 5000 карти за електронна идентификация. „Към момента има доста затруднения при работата с тези карти. Аз самият пробвах една такава и не успях да си свърша каквато и да било работа с нея“, похвали се Папазов, без да уточни кой ще поеме отговорност за провала.

2. Общини и министерства да могат да възлагат директно на свои предприятия, дружества и структури изпълнението на дейности, без да бъдат обявявани търгове

Това реши правната комисия към Народното събрание. Единствените изисквания са дружествата или предприятията да бъдат 100% собственост на държавата или на община, оборотът им да бъде поне 2/3 от поръчки на собственика си и контролът на дейността им също да се упражнява от възложителя. Не се уточнява обаче регистрираните до кой момент общински и държавни фирми ще могат да получават директни възлагания и така има реална възможност ведомствата да започнат да регистрират всякакви дружества и да си възлагат без проблем на тях поръчки.

3. „Повечето добри тенденции, очертани в доклада, се отнасят за последните месеци, а повечето негативни констатации се отнасят за целия период от 18 месеца“

Това бе коментарът на вицепремиера Зинаида Златанова за оценките на ЕК. Без коментар. В същото време външният министър Кристиан Вигенин поиска мониторинговият механизъм на ЕК да бъде прилаган за всички държави – членки на ЕС. „В момента фокусът е единствено и само върху България и Румъния, а не всички страни са дотам перфектни, че да оценяват единствено и само нас, и по този начин насочват вниманието не към себе си, а към някой друг“, изтъкна той. След това министърът заяви, че България и Румъния са мишени за коментари, които често не са свързани с темата за Шенген. По думите му толкова продължително отлагане на влизането в пространството е прецедент за ЕС. След като приключи с критиките към ЕК, Вигенин си призна, че очаква в предстоящия доклад на Комисията да има критики, тъй като мониторингът обхваща период, в който на власт са били две редовни правителства и едно служебно. Опорните точки говорят.

Кирил Русев: Цялата политическа система трябва да бъде променена

Снимка: личен архив

Работил в Института по астрономия към БАН. Преподавал в НБУ „Визуални изкуства и комуникации“. Републикански шампион по спортно катерене. Председател на Българска федерация по катерене и алпинизъм. От 2009 г. е директор на Планинската спасителна служба. Обича да рисува и да се занимава с фотография и документални филми. Има открита и ясна гражданска позиция. Безпартиен.

#: С какво започна протестът за теб?

К: На първо място искам да уточня, че каквото и отношение да имам към процесите в обществото, аз го изразявам единствено като гражданин на страната, без да въвличам в това служебното си положение. Протестът започна за мен с безобразното и безочливо предложение за назначаването на Пеевски, както за повечето граждани, които излязоха на улиците онзи ден през юни 2013-та, за да изразят недоволството и гражданската си позиция.

#: Шеф си на Планинската спасителна служба. Какво е състоянието ѝ в момента?

К: Службата работи нормално с повече от 600 доброволци и 45 щатни служители в 32 отряда в страната. Екипировката и съоръженията, с които работим, са на едно доста добро ниво. Разбира се, има какво още да се желае, но на този етап се справяме със ситуацията. Нивото на компетентност и адекватност на планинските спасители е отлично и с нищо не отстъпваме на колегите си от Европа и по специално тези от алпийските страни. Ежегодно провеждаме квалификационни курсове, често съвместно с колегите от Швейцария, Германия, Австрия и др.

В България много липсва система за спасяване от въздуха с хеликоптери. Известили сме отговорните институции и правителството, но за съжаление нищо не се прави по този въпрос. Постарали сме се едновременно с това да обучим кадри за такъв вид спасяване, но държавата нехае. Ние използваме

ваме военни хеликоптери и хеликоптери на Авиоотряд 28, но само в изключителни случаи.

Трябва да се създаде единна система, както във всички европейски страни. Към момента зимният сезон е в разгара си, и макар да няма много сняг, ние имаме доста работа по всички зимни курорти и ски-писти. Едновременно с това този сезон се забелязва и тенденция за увеличаване на спасителните акции в планината, извън ски-пистите. Проведохме вече няколко доста сложни и тежки операции.

#: Какво е за теб планината?

К: Храм, призвание, място, където реализирам едни от най-сърцевените си намерения. Отнасям се към нея с уважение и страхопочитание. Там намирам и така трудно доловимото в напрегнатото ни ежедневие усещане за свобода.

#: Какво мислиш за отменените решения на ВАС за казусите „Пирин“ и „Странджа“, които на практика узаконяват незаконното строителство на територията им?

К: Пълно безобразие! Такова незащитане на природата и на най-ценните ресурси на страната... заради частни локални интереси. Тези хора трябва да бъдат съдени, не само за престъпление срещу българския народ, а за престъпление срещу човечеството.

#: Преди време арестуваха съпругата ти Руми, една нейна снимка с пейка и полицаи наоколо обиколи Фейсбук. Разкажи ни малко повече – защо я арестуваха, какво последва след ареста?

К: Това отново беше чиста провокация от страна на полицаите, чисто недоразумение. Тя не е била помолена нито ѝ е било наредено да напусне пейката или района, както се спекулира. Няма такова предупреждение. Това си е чиста провокация и ненужно медийно шоу от страна на полицаите – 8 души, опитни професионалисти, да не могат да откачат една жена от пейка?! А я носят и правят демонстрация пред медиите. Тя беше един мирно протестиращ, попаднал в провокативните и манипулационни въртележки на властта. Арестувана беше съвсем неправомерно, бяха повдигнати скалъпени обвинения за неизпълнение на полицейско разпореждане, обида над полицаи и че била ритнала полицаи. Бързо и без разпит на свидетели беше наложена административна мярка глоба. Тя обжалва това решение и делото беше върнато за доизясняване след разпит на свидетели. Обжалването бе за това, че я обвиниха в обида над полицаи, което тя никога не е правила през живота си, дори и към други хора. В целия ход на протестите винаги е била достоен и мирно протестиращ гражданин. Аз лично приветствам и се прекланям пред нея и всички, които изразяват гражданската си позиция открито и ясно. За съжаление политическата класа не иска да чуе никога.

#: Дъщеря ти е една от Ранобудните студенти. Какво мислиш за тях? Успя ли окупацията според теб?

К: Прекланям се и пред тях! Пред техния дух, усърдие, отдаденост, искреност и чистота. Аз знам през какво е минала дъщеря ми, усилия, лишения, безсънни нощи, събрания, за да може процесът на техния протест да е гладък и чист. Това е една малка надежда, че в нашето общество се случва нещо прекрасно. Една малка част, за съжаление, е узряла до „гражданското общество“ и тази част е от най-младите, енергични и интелигентни хора. Мисля, че окупацията свърши своята работа. Доказа, че може без насилие да се отправят послания по оригинален начин и да се разпространяват идеи. Показа на самите студенти, че това е сериозна задача и никак не е лесна. В пътя досега те намериха отговори за начина, по който живеем, какво искам, как да живеят и да се развиват в една свободна страна. Пожелавам им успех, а и на всички нас, които сме с тях!

#: Чувстваш ли се достоен гражданин на България?

К: Да, определено! Но, за съжаление, все повече се омерзявам от цялостната среда, насадена ни от поредица злонамерени управляващи и задкулисни сили и играчи. Разтревожен съм и от това, че все по-малка част от гражданите желаят да вземат истинска гражданска позиция и се скатаят някъде на скришно и топло.

#: Ще преживее ли България ново Възраждане?

К: Дълбоко вярвам в това, но знам, че няма да е лесно. Необходима е огромна воля и желание на много хора. И най-вече сред бъдещия управляващ елит. Съмнявам се, че на този етап такъв елит може да бъде излъчен. Надеждата ми е в следващи поколения и процеси, които наистина да могат да доведат на власт най-адекватните и прогресивни личности.

#: Какво според теб трябва да се случи след оставката?

К: Самото правителство не е най-големият проблем. Постановяването му беше проблемът. Самото съгласие на управляващите в момента да се коалират с невъзможни партньори, само и само да вземат властта на всяка цена. С това беше подменен и вотът не само на техните избиратели, а и на много други. Бяха жертвани идеи и програми срещу сделки. И плодовете не закъсняха, първо случаят „Пеевски“, сега номерата на Сидеров и какво ли още не. Цялата политическа система трябва да бъде променена, не само Правителството или Парламента. Но каквото и да се прави в момента, трябва да има бързи промени, защото ситуацията наистина е невъзможна и няма да доведе до нещо добро, ако веднага не бъде коренно променена.#

„Долу правителството“ еhti от сцената на Театър „София“

Миряна Захариева

За почитателите на сценичното изкуство тази седмица в рубрика „Култура“ препоръчваме представлението „Госпожа Министершата“ в Театър „София“. Завладяваща комедия, брилянтна игра на Лилия Маравиля в главната роля (с номинация за Икар), балкански реплики, които къртят в главата часове след постановката, викове „Долу правителството“ и още, и още!

Живка (Лилия Маравиля) е съпруга на Симо Попович – прождащ политик, видимо недоволна от почтения му нрав: „**Ех, бе моят, бе той не става за нищо! Другите се бутат в разни комисию, заседания, ама моят не умее! Ей нй, виж, другите покрай партията къщи вдигнаха, моят разтури!**“. Тя завижда на съседката си г-жа Нада, чийто съпруг е министър, че всеки ден се възползва от облагите на Министерския живот – фойтон, слуги от администрацията и дори любовник!

Когато настоящото правителство внезапно пада, Симо Попович е повикан „там горе“. Новината е съобщена на Живка от писаря Перо, който, усещайки накъде духа вятърът на промяната, започва да се подмазва на бъдещата г-жа Министерша и не пропуска да й напомни да не го забравя, когато вземе властта.

Част от роднините й остават вцепенени от ужас, че тази жена се домогва до подобна власт, но други са във възторг от възможностите, които

се откриват пред тях заради министерския пост на Симо.

„Не си струва! Не е роден той за министър! Не може хем да си министър, хем да си останеш чист. Казвам му, така и така, не можахте да ми дадете зестра, добре, издействувай ми сега един стопански заем. Тия заеми нито за стопанство се употребяват, нито се връщат на държавата“, казва с разочарование зет му.

Постановката продължава с много смях. Бранислав Нушич представя една непреходна реалност с изключително чувство за хумор. Гледайте в Театър „София“.

В интервю за Боряна Антимова Лилия Маравиля споделя: „**Дай на простака власт и му гледай сеира. Тя (Живка – бел. ред.) не може да се промени, защото си е една простака. Този тип хора са безкомпромисни във взаимоотношенията си, те нямат никакво уважение към други личности и това го наблюдаваме откак свят светува. И днес има много такива хора, особено тези, които изведнъж заемат някаква висока позиция и не са подготвени житейски за това. Пък и интелектуално не са на това ниво. Тези хора озверяват, те се срстват с поста си и нищо човешко не остава в тях.**“

След много неочаквани обрати към края на постановката Живка се обръща с рев към публиката: „**Какво ме гледате? Вие сте същите!**“ #

ЛИЦАТА В ПАРЛАМЕНТА

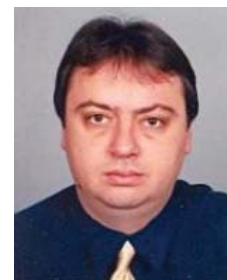
В рубриката „Лицата в Парламента“ показваме физиономията на нашите „представители“. Често при излизане от сесия или комисию ние не знаем дали пред нас е депутат или обикновен чиновник или експерт. Нека всеки един да познава „избранниците“ ни и при среща с тях да им каже лично какво мисли за управлението на страната и какви идеи има за бъдещето на България. Нека тези хора най-после излязат от анонимност и да запомнят своите отговорности на депутати в българско Народно събрание. Нека помнят, че с голямата власт идва и голямата отговорност и отчетност пред истинския суверен на властта в България – народа!
(Снимките са взети от сайта на Народно събрание.)

ГАЛЯ ЕНЕВА ЗАХАРИЕВА

Дата на раждане: 16.06.1971 г., Нова Загора
Професия: преподавател
Езици: френски, руски
Избрана с политическа сила: ПП „ГЕРБ“ 30.54%
Изборен район: 21-СЛИВЕН
E-mail: galya.zaharieva@parliament.bg

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ АНДРЕЕВ

Дата на раждане: 27.04.1967 г. с. Ветрино
Професия: икономист
Езици: руски
Избран с политическа сила: КП „Коалиция за България“ 26.61%
Изборен район: 3-ВАРНА
E-mail: georgi.andreev@parliament.bg

Снимка: театър „София“

Вестник Протест е част от Протестна мрежа (www.protestnamreja.bg) и се издава с доброволния труд на екипа:

Васил Димитров
Георги Илиев

Димо Господинов
Мартин Райчинов

Миряна Захариева
Михаела Лазарова

Момчил Петров
Радина Ралчева

Христо Йовев
Юлиан Собаджиев

Вестник „Протест“ разчита на теб, читателю, за своя тираж и разпространение. Той се финансира изцяло от доброволни дарения, отчет за които даваме на сайта на Протестна мрежа. Искаме вестникът да достигне до възможно повече хора, затова прочети и предай нататък. Разпечатай и подари. Изпрати в електронен вид. Стани наш активен разпространител в твоя блок, квартал и град. Очакваме новини за протеста и от твоя град: vestnikprotest@gmail.com